

Båltale 23. 6. 2017 Ajstrup strand

”Mange sære ting for” er titlen på en roman af Svend Aage Madsen. Jeg tænker på det udsagn, fordi verden synes mig at have flere og uoverskueligt sære ting for. En hel del både foruroligende og truende.

For nogle år siden, i 1989, da Berlinmuren blev væltet, skrev den japanske historiker, Fukuyama, en bog, der optimistisk hed: ”Historiens afslutning.” Han sagde, at når nu snart alle liberale og demokratiske principper sejrede i hele verden, ville historieskrivning være til ende, for der ville ikke mere være noget særligt at skrive om, og slet ikke noget at kæmpe for. Hvor tog han fejl! Der er rigeligt både at skrive om og kæmpe for. Europa prøver at beskytte sig mod den massive indvandring, der truer med at vælte de europæiske stater omkuld, og forsøger indtil videre ret forgæves at fortælle immigranterne at vore lande ikke flyder med helt så megen mælk og honning og boliger og penge, som de forventer vil blive dem til del.

Vi søger at sætte hegn og bomme op om vore stater, men ikke til den store nytte, så længe EU fortabt og handlingslammet ikke aner hvad der skal gøres. Det EU, der i sin tid lovede at sikre Europas ydre grænser, mod at man lod de indre grænser nedlægge..

Oven i hele denne ulykkelighed, har vor gamle ven, USA, fået sig en leder der bekymrende virker som en trussel mod ikke bare USA selv, men også ser ud til at modarbejde verdens samarbejdende demokratiske institutioner.

Havde der været en uskyldens tid før 11. september 2001, var den til ende, da al Qaeda angreb USA's hjerte og tog omkring 3.000 mennesker med i døden. Siden da har mørkets mænd angrebet vestlige demokratier. Altid med punktnedslag af død og lemlæstelse hvor mennesker samles i glæde og frihed.

Og her står vi så, i dette dejlige landskab, i dette land, der er vort, og vi vil ikke lade os kue af truslerne.

Der er et berømt digt, skrevet i 1916 af Jeppe Aakjær. En kendt strofe lyder sådan: ”Du puslingland, der hygger dig i smug, mens hele verden brænder om din vugge.”

Engang måske. Engang puttede vi os måske. Eller holdt vi af klogskab og besindighed den brændende verden ude fra os i strakt arm?

Det kan historikerne skændes om.

Men hvad der ingen diskussion er om overhovedet er det faktum at vores demokrati er levende, at vores fællesskab er stærkt, at vores verdensanskuelse er stik modsat mørkemændenes.

Vi er, hver især, i frihed og samhørighed selve demokratiet. Og demokratiet er ikke bare en automat, der kører af sig selv. Demokratiet er en livsform, hvor vi som borgere deltager i diskussioner og beslutninger som kritiske og selvstændigt tænkende mennesker. Og det er sådan, at jo hæsligere terrorens had til os manifesterer sig, jo stærkere bliver vores fællesskab og tillid til hinanden.

Hver gang tager vi hinanden i hånden, hver gang lægger vi blomster og hver gang fortæller vi hinanden at vi skal holde fast, meget fast, i vore demokratiske principper og værdier. Vi vil ikke lade mørket opsluge os, vi vil holde fast i den lykke vi hver især bestemmer for os selv, og vi skal huske hver dag, at det, vi hidtil har troet ikke kunne ske efter den nazistiske fortid, ville kunne ske, kan ske igen. Vi skal holde meget godt fast i det Danmark, der for os altid har været en vidunderlig blanding af politiske skænderier, pindehuggeri om småting, og alle mulige uenigheder, og alligevel forenes vi samdrægtigt hver gang vi skal fejre noget officielt eller holde en privat fødselsdagfest. Vi hejser flaget. Et stærkt symbol.

Vort modersmål er dejligt, skrev digteren Edvard Lembeche 1859, og også det skal vi passe på så det ikke forsvinder mellem hænderne på os.

*Og alle de skjalde, hun skænkede ordets magt,
De blev om hendes sæde en stærk og trofast vagt.
Hver sang, som folket kender og lytter til med lyst,
Det blev en ring i brynjen som dækker hendes bryst.*

